

אוריינות במתמטיקה, במדעים ובקריאה

תמונת מצב בקרב תלמידים בני 15
ממצאים נבחרים ממחקר PISA 2022

שלושה ממצאים מרכזיים

יציבות בהישגי תלמידי ישראל לעומת ירידות בהישגים במדינות ה-OECD
חל שיפור במיקום היחסי של ישראל במדרג המדינות, בעיקר בקריאה; לראשונה, ההישגים בקריאה דומים לממוצע ה-OECD

ירידה חדה בהישגי הבנות בחמ"ד; הבנות החרדיות – מובילות במתמטיקה ובקריאה
הירידה בהישגי הבנות במתמטיקה – דומה לירידה עולם. הירידות בפיקוח החרדי מתונות יותר מאשר ביתר הקבוצות.

דוברי העברית נחלשו במתמטיקה (-12); דוברי הערבית התחזקו במדעים (+11)
הפערים בין מגזרי השפה הצטמצמו, אך הם עדיין גבוהים מאוד, במיוחד בקריאה

כ-625,000 תלמידים ב-81 מדינות; כ-6,250 תלמידים בישראל

ישויות כלכליות ורשויות חינוך

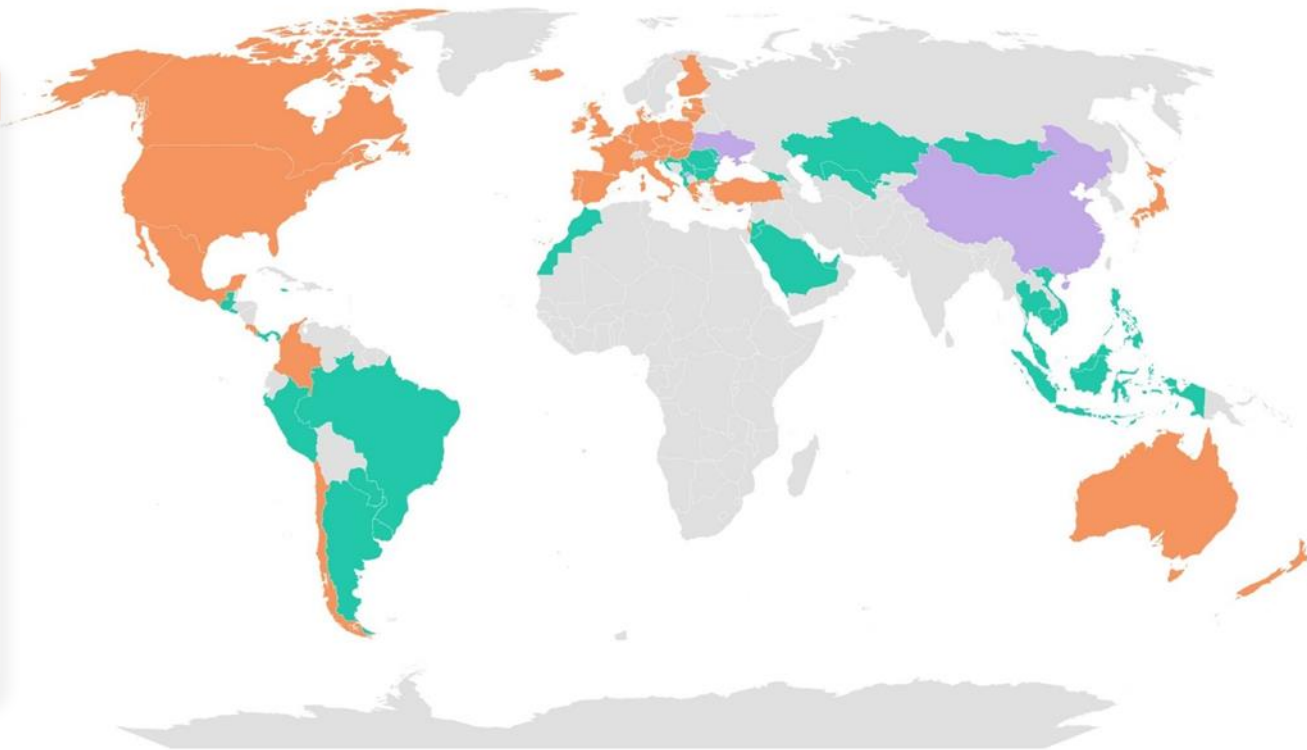
- מקאו (סין)
- טאיפיי (סין)
- הונג קונג (סין)
- אוקראינה
- קפריסין
- באקו (אזרבייג'ן)
- הרשות הפלסטינית
- קוסובו

שאר המדינות

- אוזבקיסטן
- מונגוליה
- אורוגוואי
- מונטנגרו
- איחוד האמירויות
- מלזיה
- אינדונזיה
- אל סלבדור
- מרוקו
- אלבניה
- סרביה
- ארגנטינה
- ערב הסעודית
- בולגריה
- פיליפינים
- ברזיל
- פרגוואי
- ברזיל
- ג'מייקה
- פרו
- גאורגיה
- צפון מקדוניה
- קזחסטן
- גואטמלה
- הרפובליקה הדומיניקנית
- קטאר
- קמבודיה
- קרואטיה
- וייטנאם
- ירדן
- רומניה
- מולדובה
- תאילנד

מדינות המשתייכות ל-OECD

- אוסטריה
- ליטא
- אוסטרליה
- נורווגיה
- איטליה
- ניו זילנד
- איסלנד
- סלובניה
- אירלנד
- סלובקיה
- אסטוניה
- ספרד
- ארה"ב
- פולין
- בלגיה
- פורטוגל
- ברטניה
- פינלנד
- גרמניה
- צ'ילה
- דנמרק
- צ'כיה
- הולנד
- צרפת
- קולומביה
- הונגריה
- טורקיה
- קוסטה ריקה
- יוון
- קוריאה
- יפן
- ישראל
- קנדה
- שוודיה
- שווייץ
- לטביה

8 מחזורי מחקר על פני 22 שנים (2000-2022)

כל תלמיד נבחן
במבחן ממוחשב
המורכב משני תחומי
תוכן שונים, וענה על
שאלון רקע.

המחזור האחרון נדחה
בשנה בגלל הקורונה
ונערך בכל המדינות
שהשתתפו בשנת
2022.

מחזוריות של 3 שנים,
ובכל מחזור דגש על
תחום אחר. ב-2022
הדגש על תחום
המתמטיקה.

← → ? 📊 ⌚ 🟢 🟢 🟢 🟢 🟢 🟢 🟢 🟢 PISA 2022

נקודות
נבחרת הכדורסל של זדלנד עלתה לכותרות הראשיות בעיתון המקומי.

ידיעות זדלנד

נבחרת הכדורסל זכתה באליפות!

- ניצחה בכל המשחקים העונה.
- השיגה הפרש נקודות ממוצע של 19 נקודות.

הפרש הנקודות הוא הפער בין מספר הנקודות שהשיגה הנבחרת המנצחת לבין מספר הנקודות שהשיגה הנבחרת המפסידה באותו משחק.

נקודות
שאלה 1 מתוך 1

היעזרו בקטע "נקודות" שבצד שמאל. כדי לענות על השאלה, סמנו את תשובתכם והקלידו את ההסבר.

לפי הנתון על הפרש הנקודות הממוצע לעונה זו, האם ייתכן שלמעשה הנבחרת לא ניצחה בשום משחק בהפרש של 19 נקודות?

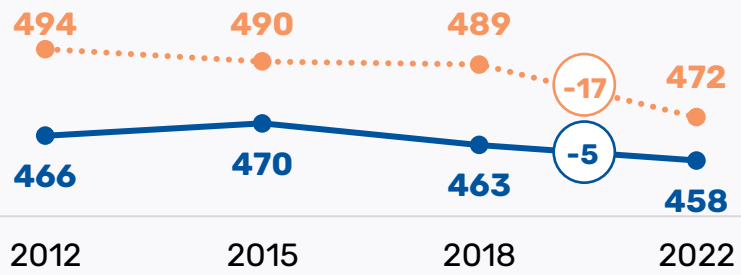
כן

לא

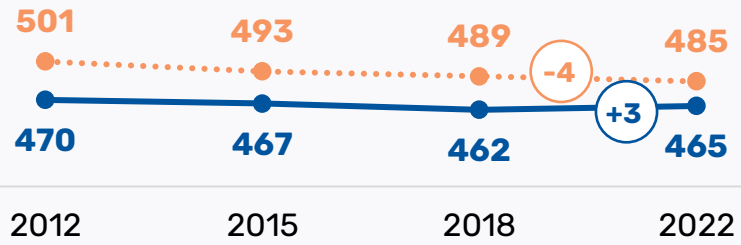
הסבירו את תשובתכם.

המחקר בודק אוריינות בקרב בני 15, בדגש על הקשרים מהחיים ושימוש במיומנויות לפתרון בעיות.

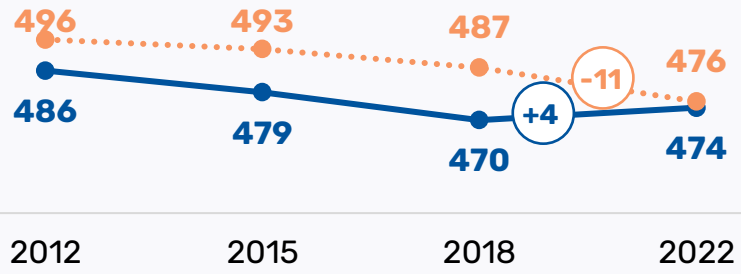
מתמטיקה

מדעים

קריאה

OECD ● ישראל ●

יציבות בהישגי תלמידי
ישראל לעומת ירידות
במדינות ה-OECD
במתמטיקה ובקריאה.

● מדינות שממוצע הישגיהן גבוה מזה של ישראל

● מדינות שממוצע הישגיהן דומה לזה של ישראל

● ממוצע מדינות ה-OECD

● ממוצע ישראל

● מדינות שממוצע הישגיהן נמוך מזה של ישראל

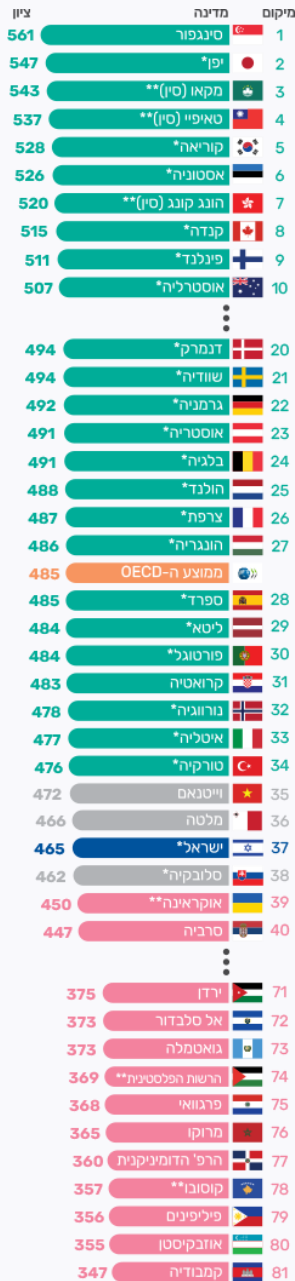
* מדינות המשתייכות ל-OECD

** ישויות כלכליות

קריאה

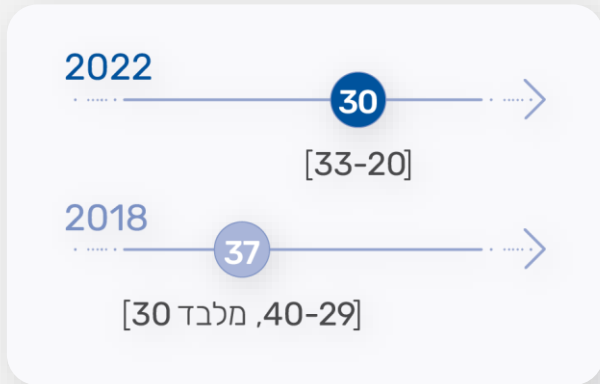
מדעים

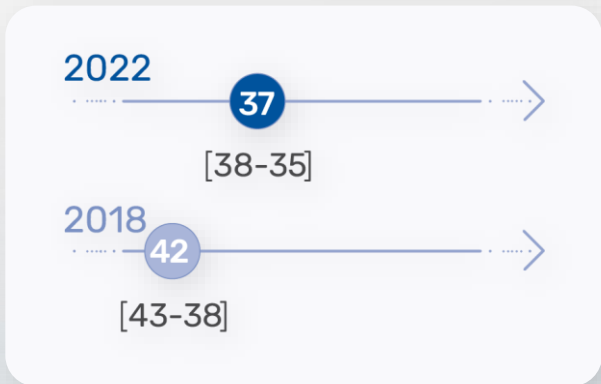
מתמטיקה

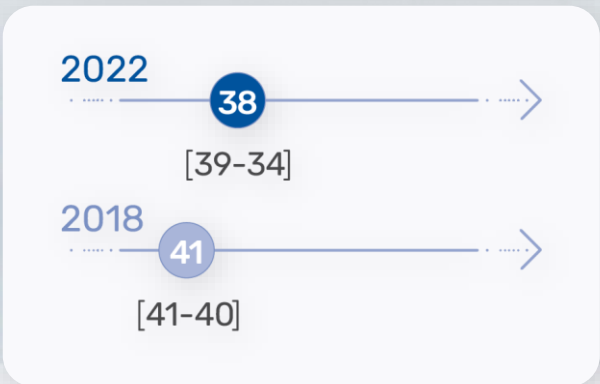
לראשונה, הישגי ישראל בקריאה דומים לממוצע ה-OECD; במתמטיקה ובמדעים - נמוכים מהם.

קריאה

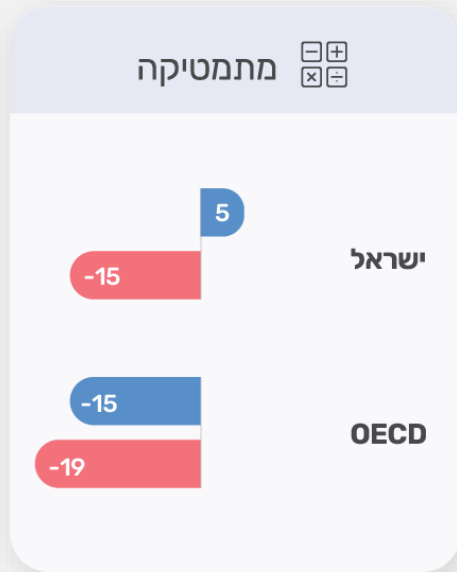
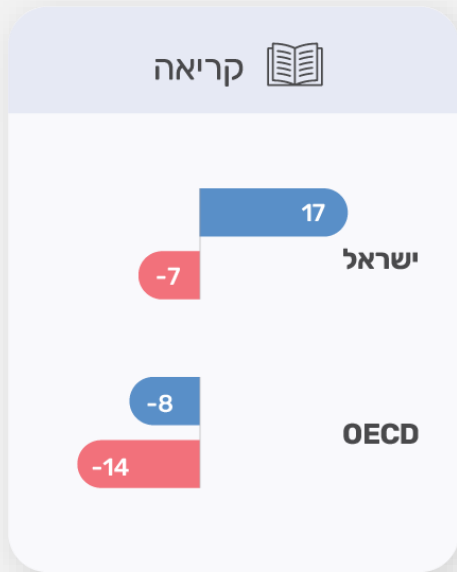
מדעים

מתמטיקה

לנוכח הירידות בהישגי יתר המדינות, נרשם שיפור במיקום היחסי של ישראל במדרג.

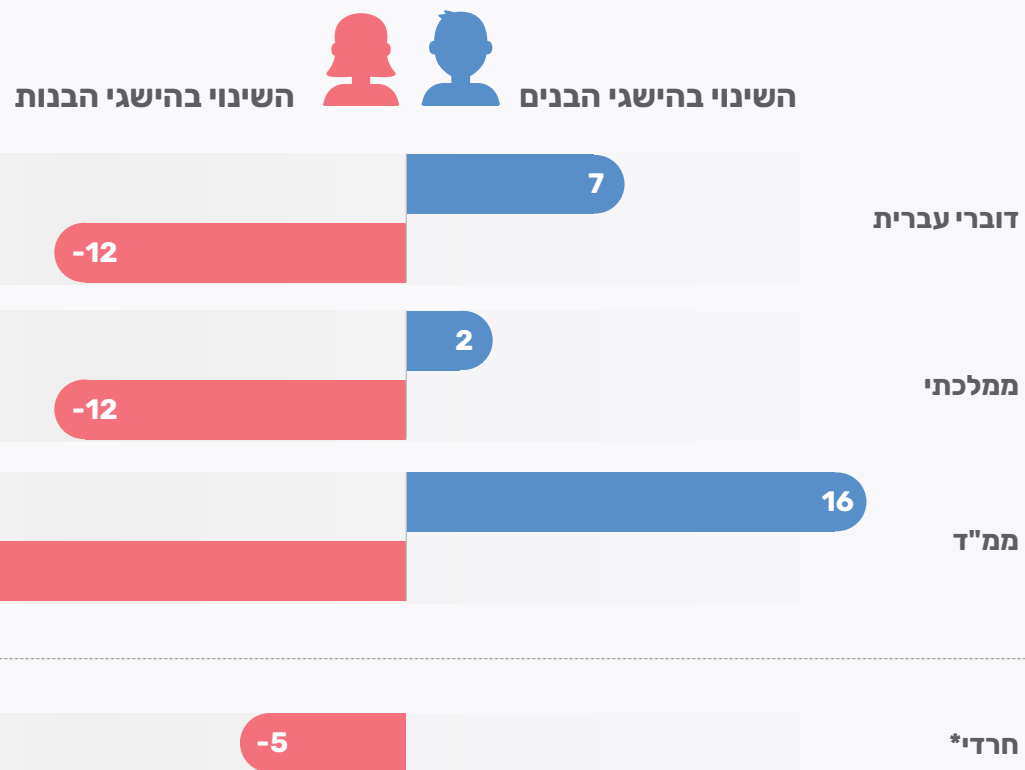

● בנים ● בנות

התמונה המגדרית:
 ירידות בהישגי הבנות
 בעיקר במתמטיקה,
 ועליות בהישגי הבנים.

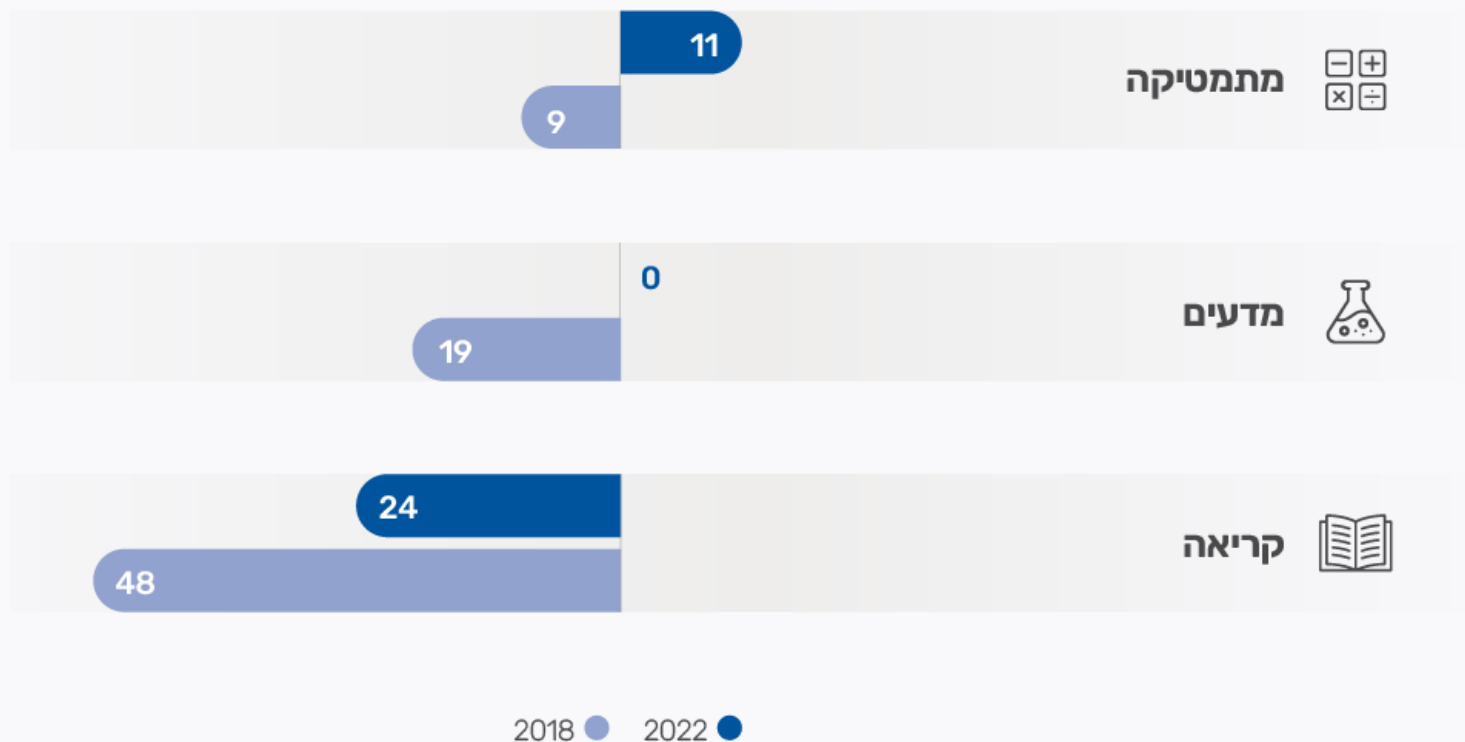
קריאה

בנות דוברות עברית ירדו בכל התחומים, במיוחד בפיקוח הממ"ד. בפיקוח החרדי - נשארו יציבות.

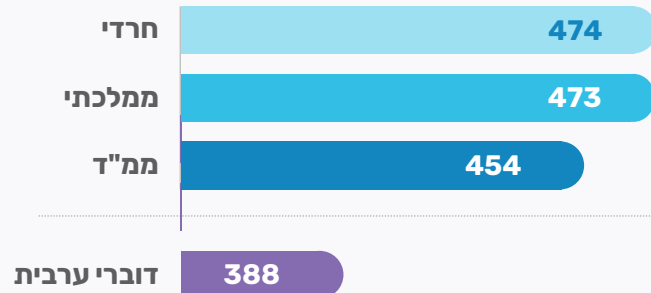
*מרביית בתי הספר לבנים בפיקוח החרדי סירבו להשתתף

לטובת בנות לטובת בנים

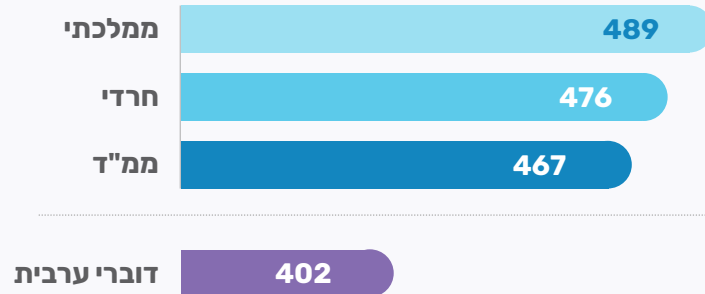
הפער לטובת הבנות שהיה ב-2018 הצטמצם בקריאה, נסגר במדעים והתהפך במתמטיקה.

מתמטיקה

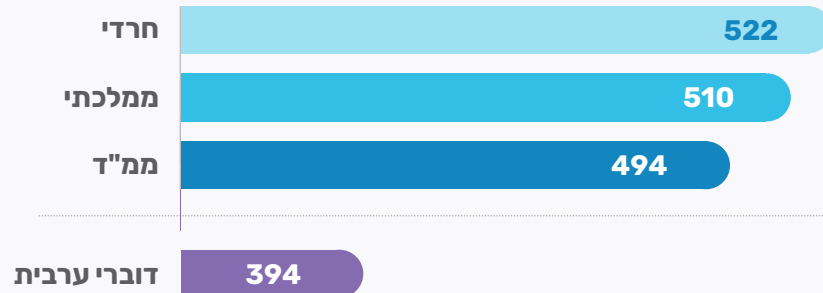

בנות

מדעים

בנות

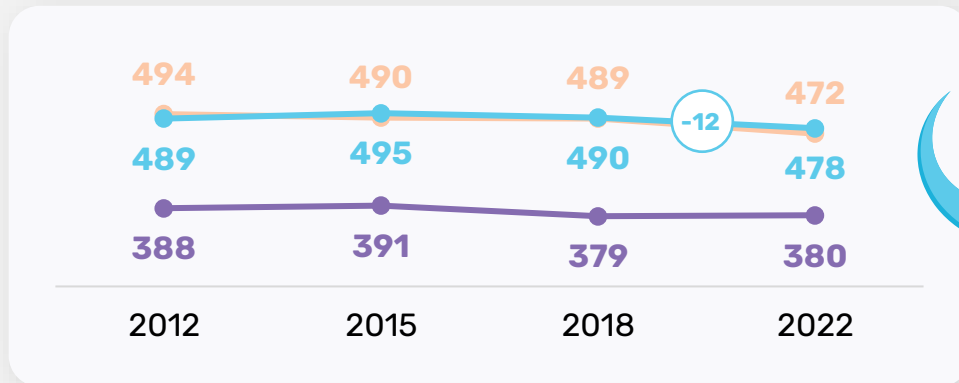
קריאה

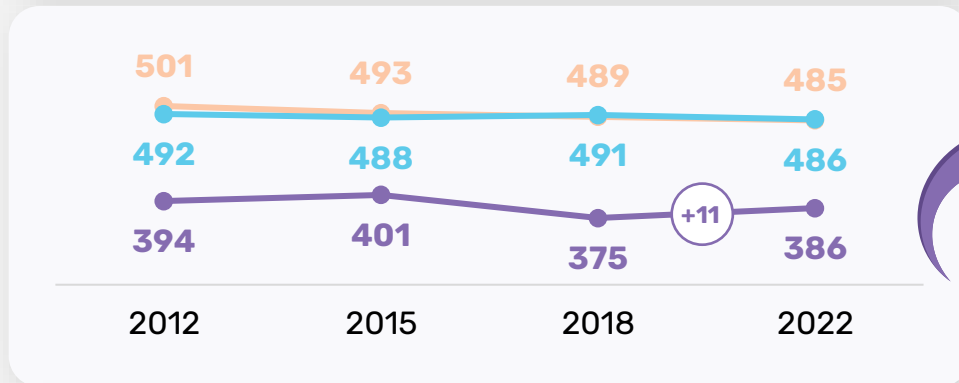

בנות

הבנות בפיקוח חרדי מובילות בקריאה וגם במתמטיקה; שם ההישג דומה לבנות בממלכתי.

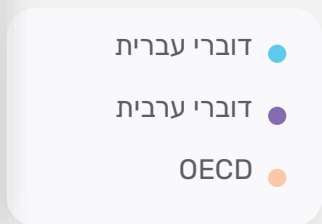
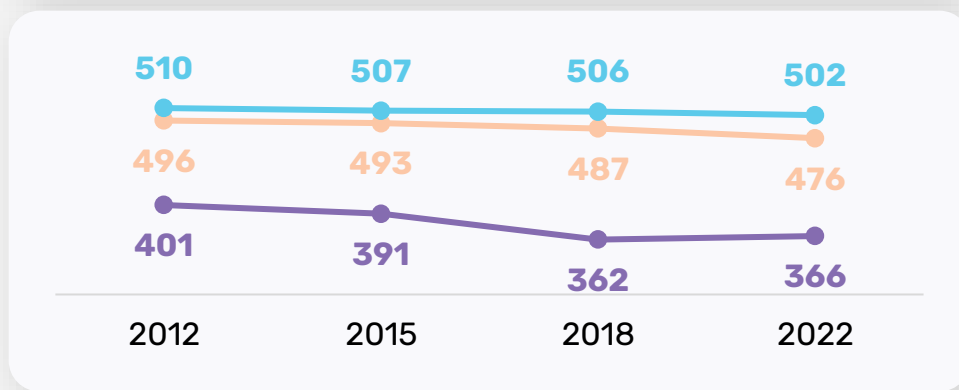
מתמטיקה

מדעים

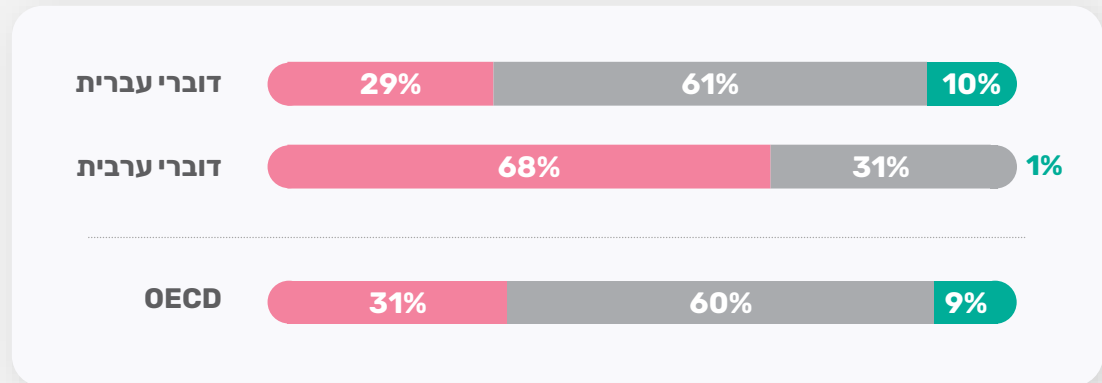

קריאה

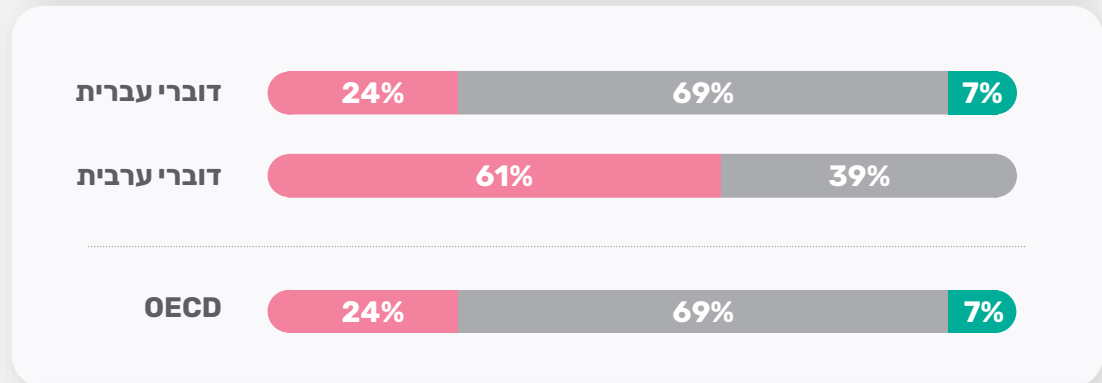

ירידה בהישגי דוברי העברית במתמטיקה ועלייה בהישגי דוברי הערבית במדעים.

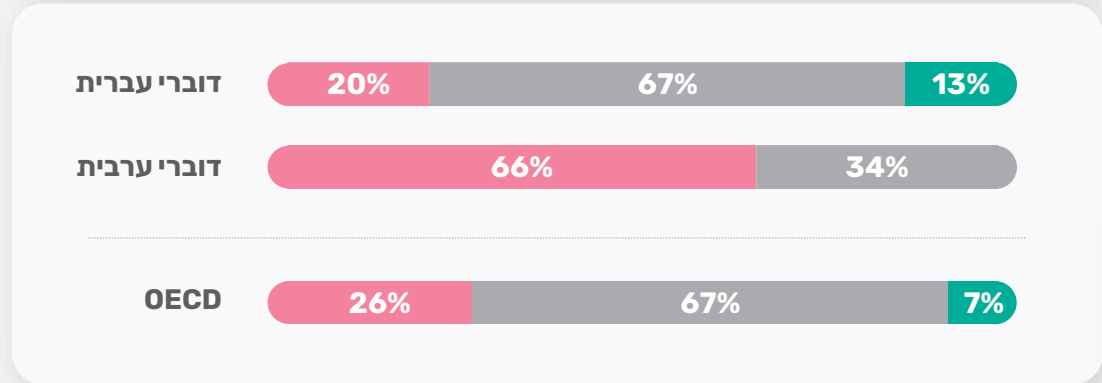
מתמטיקה

מדעים

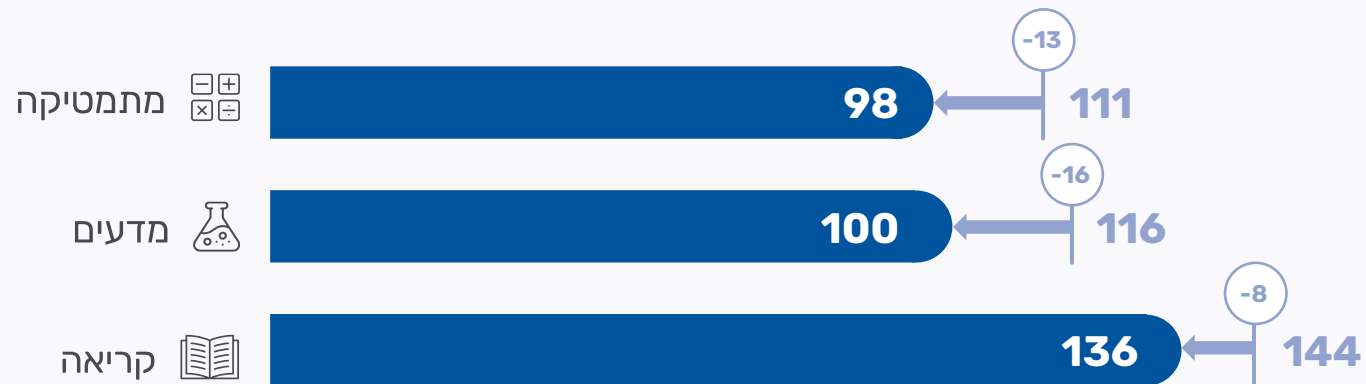
קריאה

- מצטיינים
- רמות ביניים
- מתקשים

שיעור עצום של מתקשים
 בקרב דוברי הערבית -
 מעל 60% בכל אחד
 מתחומי התוכן.

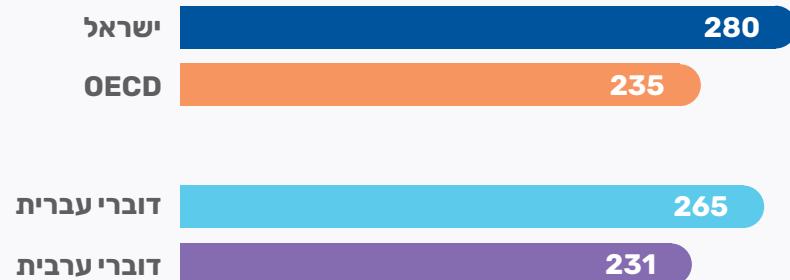
הפערים בין דוברי
העברית לבין דוברי
הערבית הצטמצמו, אך
נותרו גדולים מאוד.

2022 • 2018 •

אי השוויון (רמת הפיזור*)
בהישגים גדול מאוד
בישראל, בעיקר
בקרב דוברי העברית.

מתמטיקה

מדעים

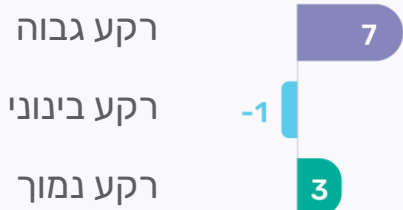
קריאה

הפער שבין ציון הסף של העשירון העליון לבין ציון הסף של העשירון התחתון *

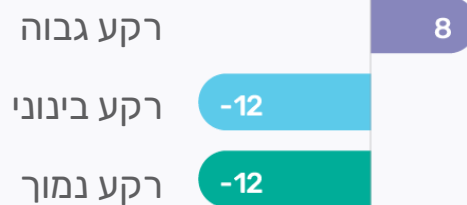
קריאה

מדעים

מתמטיקה

הפערים בישראל על
רקע חברתי-כלכלי-
תרבותי גדלו, בעיקר
במתמטיקה.

נקודות למחשבה והשלכות למדיניות

מה קרה לבנות דוברות העברית,
במיוחד בחמ"ד? לא ברור האם
הלמידה מרחוק בקורונה הייתה
פחות אפקטיבית עבורן.

כיצד שמרנו על היציבות? האם
בשל הצלחת הלמידה מרחוק,
המאמץ לקידום אוריינות, או דווקא
היעדר דגש על מיומנויות פיזה?

איך מייצרים שינוי במגזר הערבי?
שיעור התלמידים המתקשים,
בעיקר הבנים, נשאר גבוה מאוד
לאורך שנים (60%).

הבנות החרדיות - סיפור הצלחה?
הישגי הבנות החרדיות לא
השתפרו, אך הן עדיין מצליחות
להוביל בקריאה ובמתמטיקה.

תודה רבה